

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון
ירושלים, אב התשע"ג, יולי 2013

פשיטת רגל ופירוק תאגיד תשלומי גמלאות וגביית חובות 2012

אבנר שרף

סקרים תקופתיים 246

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

פשיטת רגל ופירוק תאגיד תשלומי גמלאות וגביית חובות 2012

אבנר שרף

פתח דבר

מינהל המחקר והתכנון מציג פרסום שנתי מקיף על תשלומי הענף לזכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד לשנת 2012 וכן נתונים מרכזיים בהשוואה לשנים קודמות. בדוח ממצאים על חובות בדמי ביטוח של מעסיקים בכינוס נכסים ופשיטות רגל ועל גבייתם.

בפרסום זה מוצגים פרמטרים שונים על המעסיקים והעובדים המטופלים בענף לפי ענף כלכלי. כמו כן מוצגים נתונים על שינויים ביתרות חוב בדמי ביטוח של המעסיקים בכינוס נכסים ובפשיטות רגל.

תודתי למר אבנר שרף אשר ריכז וניתח את הממצאים בפרסום זה. תודה גם למר דוד אלכסנדר גאליה, מנהל אגף חקר ביצועים ומתודות סטטיסטיות במינהל מחקר ותכנון, על עזרתו הרבה בעיבוד הנתונים, לגבי מיה עורב-הטל על העריכה הלשונית ולגבי נירה עמיר על הדפסת הפרסום.

ד"ר דניאל גוטליב
סמנכ"ל מחקר ותכנון

תמצית

בשנת 2012 התקבלו לטיפול ענף זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד 465 תיקי מעסיקים בפירוק, שבהם הוגשו תביעות עובדים וקופות גמל. זו ירידה של 3.5% לעומת השנה הקודמת. במהלך השנה אושרו 9,068 תביעות עובדים ושולמו 296 מיליון שקל לעובדים ולקופות גמל.

מהתפלגות התביעות החדשות של עובדים שאושרו בחמש השנים האחרונות לפי ענף כלכלי, עולה כי 43.3% מהן היו בענפי שירותים, 20% בענף המסחר ו-10.5% בבנייה ותשתיות.

בשנת 2012 הצליח הענף לגבות מהמפרקים 31.7 מיליון ש"ח, המהווים כ-17.5% מהסכום בדין קדימה בשנה זו¹.

מנתונים על טיפול ב-4,272 מעסיקים בפירוק/פש"ר בשנים 2003-2012 עולה כי סך החוב המקורי היה 1,811 מיליון ש"ח, מתוכם חושב 40.1% חוב בדין קדימה. במהלך השנים נגבו מהמפרקים בסך הכל 81.2 מיליון ש"ח שהם 11.2% מסך החוב בדין קדימה בשנים אלה.

במקביל לתשלומי שכר ופיצויים לעובדים, המוסד לביטוח לאומי פעל לגבות חובות בדמי ביטוח מהמעסיקים בכינוס נכסים ופשיטת רגל (להלן – פש"ר), באמצעות הלשכה המשפטית. במהלך שנת 2012 נוספו 706 מעסיקים חדשים שהחלו בתהליך כינוס נכסים ופש"ר. בדצמבר 2012 היו בקובץ המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר 8,468 מעסיקים.

במהלך שנת 2012 הצטבר חוב בדמי ביטוח בסך כולל של 1,632.3 מיליון ש"ח. בשנה זו המוסד הצליח לצמצם חוב זה בכ-2%. סכום יתרת החוב ב-31 בדצמבר 2012 היה כ-1,679.2 מיליון ש"ח.

מתוך 8,468 המעסיקים שנמצאו בכינוס ובפש"ר בסוף 2012, היו 7,746 (92%) בלתי פעילים, כלומר מוצו לגביהם כל ההליכים לגביית החובות. יתרת חובם של התיקים הבלתי פעילים הללו ב-31 בדצמבר 2012 היתה 1,370 מיליון ש"ח, כ-81.6% מסך כל החוב של המעסיקים המצויים בהליכי כינוס נכסים ופש"ר במועד זה. ל-281 מעסיקים היתה יתרת חוב של יותר ממיליון שקל למעסיק, שהיוו 42% מסך כל החוב. מנתונים על הטיפול ב-7,572 מעסיקים בפירוק/פש"ר בשנים 2003-2012 עולה כי סך החוב בדמי ביטוח המקורי היה 748.2 מיליון ש"ח, בהם חושב בדין קדימה. במהלך השנים נגבו ממעסיקים אלה בסך הכל 9.5 מיליון ש"ח שהם 1.5% מסך החוב בדין קדימה בשנים 2003-2012.

¹ חובות בדין קדימה הם חובות שניתנה להם עדיפות על פני חובות אחרים – חובות לנושים רגילים ולא לנושי מבוטחים הזכאים למלוא כספם בתהליך פש"ר/פירוק. לפי החוקים הקיימים בנושא זה יש סוגי חובות שיש להם דין קדימה המדורגים לפי סדר העדיפות הזה: שכר עבודה; חובות בגין ניכוי במקור למס הכנסה; חובות אחרים כגון מזונות ודמי שכירות; מיסים עירוניים.

תוכן העניינים

עמוד

1	תשלומי הענף לזכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד
1	עקרונות פעילות הענף
2	הגדרות
3	אישורים ותשלומי גמלאות
3	המעסיקים
5	תביעות עובדים שאושרו
9	תביעות של קופות גמל שאושרו
9	גביית חובות של מעסיקים
10	גבייה מיתרות חוב בדין קדימה מגמלאות
12	יתרות חוב בדמי ביטוח של מעסיקים בכינוס נכסים ובפשיטת רגל
12	כללי
12	ממצאים
22	גבייה מיתרות חוב בדמי ביטוח בדין קדימה

תשלומי הענף לזכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד

עקרונות פעילות הענף

ענף זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד (להלן פש"ר) פועל במסגרת המוסד לביטוח לאומי מיולי 1975.

ענף זה הוקם כדי לתת מענה לעובדים שנפגעו מקריסת עסקים ומכניסתם להליכי פשיטת רגל ופירוק. עובדים אלה איבדו נוסף על משרותיהם גם את יתרת שכרם, ובמקרים רבים גם לא זכו לפיצויי פיטורין כמתחייב מהסכמי העבודה. גם זכויותיהם הסוציאליות בקופות גמל נפגעו. כל זאת מאחר שברוב המקרים לא נותר למעסיקים האלה כל מקור כספי או נכסים למימוש כדי לממן את יתרת החוב המגיעה לעובדים ולקופות גמל.

המוסד לביטוח לאומי באמצעות ענף פש"ר נחלץ לקראת העובדים שנקלעו למצב זה. הוא משלם במקום המעסיק שכר ופיצויי פיטורין, על בסיס תביעות שהמפרקים או הנאמנים מאשרים ואשר מוגשות לענף. באותו אופן הענף משלם סכומי כסף לקופות גמל, כדי לשמור על רציפות הזכויות הסוציאליות של העובדים בהן. בדרך זו הענף פוטר את העובדים מהצורך להתדיין ממושכות עם מעסיקיהם על יתרת שכרם שלא שולם ומאפשר הפרדה מלאה בין ביצוע התשלומים לעובדים לבין תהליך מימוש הנכסים לצורך מימון חובות המעסיקים.

הענף הוא ענף ביטוחי שתשלומיו ממומנים באמצעות דמי ביטוח המשולמים בידי המעסיקים. עד סוף מארס 1980 המעסיקים שילמו 0.1% משכרו של העובד (ללא מגבלת השכר). באפריל 1980 הופחת השיעור ל-0.05% משכרו של העובד עד רמת ההכנסה המרבית החייבת בדמי ביטוח. בעקבות הפעלת מדיניות השיפוי של הממשלה להפחתת עלות העבודה, הופחת חלקם של המעסיקים בשיעור זה. ב-2012 היה שיעור מופחת של 0.03% עד 60% מהשכר הממוצע לפי חוק ושיעור רגיל של 0.03% מעל תיקרת ההכנסה החייבת בשיעור מופחת עד למקסימום הבסיס לגבייה.

הגמלה המרבית של שכר ופיצויי פיטורין לעובד נקבעה ברמה של כ-7-8 פעמים השכר החודשי הממוצע לפי חוק. מינואר 1990 משולמת לעובד גמלה מרבית לעובד בסכום של 10 פעמים השכר הממוצע לפי חוק. מאוגוסט 2009 הועלתה תקרה זו ל-13 פעמים השכר הבסיסי. לקופות גמל נקבעה גמלה מרבית שהיתה בקירוב 70%-80% מהשכר הממוצע לפי חוק. בינואר 1990 נקבע הסכום המרבי ששולם לקופת גמל בעד עובד לפעם אחת השכר החודשי הממוצע לפי חוק. בינואר 1999 הועלה סכום זה לפעמיים השכר הממוצע לפי חוק. בשנת 2012 היו השכר ופיצויי הפיטורין המרביים לעובד 108,810 ש"ח. התשלום המרבי לקופת גמל בעד עובד היה 16,740 ש"ח.

עד שנת 2005 הוצמדו התשלומים הן לעובדים והן לקופות גמל לשינויים בשכר הממוצע לפי חוק. בשנת 2006 הוצמדו התשלומים לשינויים בסכום הבסיסי המתעדכן בינואר בכל שנה בהתאם לעלייה שבין מדד המחירים לצרכן הידוע לפני מועד העדכון לבין המדד שהיה ידוע בחודש ינואר

בשנה שקדמה לה, זאת כדי למנוע שחיקת החוב ממועד יצירתו עד מועד התשלום בפועל. בתשלום לעובד זוקפים תחילה את יתרת השכר ולאחריה את פיצויי הפיטורין עד רמת הגמלה המרבית שנקבעה בחוק. מהתשלום על חשבון השכר מנוכים מסי החובה: מס הכנסה, ביטוח לאומי וביטוח בריאות. המוסד לביטוח לאומי רשאי לקזז מהגמלאות חובות בגין גמלאות אחרות או בגין דמי ביטוח. אם לאחר תשלומי הענף עדיין נותר חוב של המעסיק לעובד, העובד מצטרף לקבוצת הנושים הרגילים כדי לתבוע את יתרת החוב האמורה.

החוק מאפשר לענף לתבוע מהמפרק בדין קדימה חלק מהחוב (על פי כללים שנקבעו בחוק). בנוגע ליתרת החוב מצטרף הענף כנושה רגיל. בניגוד למקובל בשאר ענפי המוסד, ענף פש"ר פועל רק במשרד הראשי ולא בסניפים, בשל הצורך המתמיד בייעוץ משפטי עם פרקליטי המוסד.

למרות ההתקדמות הניכרת שהושגה בתחום ההגנה על שכרו של העובד, נותרו כמה בעיות שלא נפתרו:

1. החוק מחייב להוציא צו פשיטת רגל או צו פירוק. תהליך זה לעתים קרובות ממושך ביותר ומעכב את התשלומים המגיעים לעובד.
2. ההוצאות המשפטיות הגבוהות הנדרשות מהעובדים כדי לדרוש צו פשיטת רגל או צו פירוק כלפי מעסיק חדל פירעון עולות לעתים על סכום החוב שהמעסיק האמור חייב לעובדים. מכאן עולה כי אין לעובדים כל טעם לפתוח בהליכים אלה, ולכן במקרים אלה אין הם יכולים לממש את זכויותיהם בענף זה.

הגדרות

- **מעסיק בפשיטת רגל או פירוק:** תאגיד שהוצא כנגדו צו פשיטת רגל או פירוק, והעובדים או קופות גמל לא קיבלו את המגיע להם: עובד עצמאי, חברה בע"מ, שותפות, אגודה שיתופית, עמותה.
- **עובד:** עובד אצל מעסיק, שבעת מתן צו פשיטת רגל או צו פירוק טרם קיבל את יתרת שכרו ופיצויי הפיטורין. בהגדרה זו נכללים עובדים תושבי ישראל, תושבי חוץ לארץ ותושבי השטחים.
- **קופת גמל:** כל גוף שעל פי הוראות ההסכם הקיבוצי, חוזה העבודה או הסכם אחר שבין העובד למעסיק, ולפי הסכמת אותו גוף, על המעסיק להעביר אליו כספים מכספי המעסיק או משכרו של העובד לשם צבירתן או הבטחתן של זכויות העובד הקשורות לעבודתו, להפסקת עבודתו, לפרישה ממנה או לביטוחו הסוציאלי.
- **שכר:** סכומים שטרם שולמו לעובד תמורת עבודתו – שכר עבודה, שעות נוספות, דמי הבראה, דמי חופשה, תשלום בעד חגים, ביגוד – לרבות סכום שנוכה משכרו של העובד שלא על פי חוק וטרם הועבר לתעודתו. אם השכר אינו עולה על שכר המינימום (מינואר עד יוני

2012 – 4,100 ש"ח ; מיולי 2012 – 4,300 ש"ח לחודש) העובד זכאי לקבל את שכר המינימום הנקוב בחוק.

- **פיצויי פיטורין:** הפיצויים שהעובד זכאי להם מהמעסיק עד מועד הפסקת עבודתו בגין הוותק שנצבר בשנות עבודתו אצל המעסיק.

אישורים ותשלומי גמלאות

במהלך שנת 2012 אושרו 9,068 תביעות עובדים (בהן 8,824 תביעות חדשות) ושולמו לעובדים גמלאות בסכום כולל של 288.9 מיליון ש"ח. כמו כן אושרו 235 תביעות של קופות גמל בסכום של 10.2 מיליון ש"ח. בסך הכל שילם הענף בשנה זו 296 מיליון ש"ח – ירידה של 14.5% לעומת 2011 (לוח 1).

לוח 1: תביעות ותשלומים שאושרו לעובדים ולקופות גמל בענף פש"ר, 2012-2008

2012	2011	2010	2009	2008	
					תביעות
9,068	7,417	8,881	7,665	9,072	סך הכל תביעות עובדים
8,824	7,029	8,363	6,817	6,792	מזה: תביעות חדשות
244	388	518	848	2,280	הפרשי גמלאות*
235	285	292	207	205	תביעות קופות גמל
					תשלומי גמלאות (אלפי ש"ח)
295,950	258,421	290,190	224,888	197,180	סך הכל
288,875	248,262	278,493	216,234	189,004	עובדים
7,075	10,159	11,697	8,654	8,176	קופות גמל
14.5	-11.0	29.0	14.1	-9.6	% שינוי** בסך הכל
12.5	-13.9	26.9	10.2	-13.1	% שינוי ריאלי***

* הפרשי תשלומים לתביעות שאושרו בשנים קודמות.
 ** לעומת שנה קודמת.
 *** מחושב לפי סכום התשלומים החודשיים בניכוי השפעת מדדי המחירים החודשיים.

המעסיקים

מרבית התיקים (90%) היו של חברות בע"מ (לוח 2). בשנים האחרונות גדל בהתמדה מספר העצמאים והשותפויות שהתקבלו לטיפול הענף.

לוח 2: מעסיקים חדשים בפש"ר שהתקבלו בענף, לפי המעמד המשפטי של המעסיק, 2012-2008

שנה	סך הכל	חברות	אגודות שיתופיות ועמותות	עצמאים ושותפויות
2008	407	350	19	38
2009	455	400	15	40
2010	558	492	15	51
2011	482	413	12	57
2012	465	397	19	49

בלוח 3 מוצגים נתונים שנאספו מילקוטי הפרסומים של הרשומות על כלל החברות שפורקו בצווי בתי משפט לפי דרישת הנושים ועל החברות שבגינן הגישו המפרקים תביעות למוסד לביטוח לאומי בשם עובדיהן וקופות הגמל. מהנתונים עד סוף שנת 2011, אנו למדים כי כ-75% מהחברות שנגדן הוצא צו פירוק הגיעו בסופו של דבר לטיפול הענף. נתוני שנת 2012 לא הובאו בחשבון מאחר שמרבית החברות שפורקו בשנה זו לא הגיעו עדיין לטיפול ענף זכויות עובדים בפש"ר.

לוח 3: חברות בע"מ שפורקו בידי בתי משפט לפי דרישת הנושים, ומהן טופלו בידי ענף פש"ר, 2012-2007

שנת מתן צו הפירוק	סך הכל* (מספרים מוחלטים)	לטיפול המוסד במשך השנים		הוחל בטיפול במוסד בשנת 2012
		סך הכל	אחוז מסך הכל	
2007	450	328	72.9	--
2008	450	345	76.7	1
2009	550	414	75.3	5
2010	550	481	87.5	43
2011	550	329	59.8	222
2012	650	121	18.6	121

* מקור: ילקוטי הפרסומים של הרשומות.

ב-56% תיקי המעסיקים שהתקבלו לטיפול הענף בחמש השנים האחרונות מספר תביעות העובדים הוא 1-5 לתיק אחד וב-31.9% מהתיקים יש 25-26 תביעות בתיק (לוח 4).

לוח 4: תיקי מעסיקים חדשים לפי מספר תביעות עובדים שאושרו בענף בכל תיק (אחוזים),
2012-2008

שנת קבלת התיק	סך הכל (מספרים מוחלטים)	5-1	25-6	26+
2008	398	56.0	32.9	11.1
2009	444	46.4	39.0	14.6
2010	539	55.9	30.4	13.7
2011	472	59.5	30.3	10.2
2012	436	62.2	27.5	10.3
ממוצע	--	56.0	31.9	12.1

בממוצע של חמש השנים האחרונות, 32.6% מהמעסיקים החדשים בפירוק שטופלו בידי הענף היו בענף המסחר, 28.7% בענפי השירותים ו-14.4% בענף הבנייה והתשתיות (לוח 5).

לוח 5: תיקי מעסיקים חדשים בענף זכויות עובדים בפשיטת רגל לפי ענף כלכלי, 2012-2008

שנה	סך הכל	טקסטיל	מתכת וחשמל	תעשיות שונות	בנייה ותשתיות	מסחר	תחבורה	שירותים*
	סך הכל							
	מספרים	62	144	266	341	771	104	679
	אחוזים	2.6	6.1	11.2	14.4	32.6	4.4	28.7
2008	407	10	25	42	64	133	16	117
2009	455	12	32	63	67	138	19	124
2010	558	20	30	54	89	185	19	161
2011	482	13	29	56	61	162	20	141
2012	465	7	28	51	60	153	30	136

* כולל שירותים עסקיים, ציבוריים ואישיים.

תביעות עובדים שאושרו

בחמש השנים האחרונות אושרו 37,829 תביעות חדשות, 43.3% מהן בענפי השירותים, 20% בענפי המסחר ו-10.5% בבנייה ותשתיות (לוח 6).

לוח 6: תביעות העובדים שאושרו לפי ענף כלכלי, 2012-2008

שנה	סך הכל	טקסטיל	מתכת וחשמל	תעשיות אחרות	בנייה ותשתיות	מסחר	תחבורה	שירותים*
סך הכל								
מספרים	37,829	2,292	2,755	3,656	3,979	7,599	1,163	16,387
אחוזים	100.0	6.1	7.3	9.7	10.5	20.0	3.1	43.3
2008	6,792	626	349	810	832	1,266	84	2,825
2009	6,817	344	718	915	750	1,520	84	2,486
2010	8,363	535	368	661	854	2,156	387	3,402
2011	7,029	394	743	553	995	1,190	174	2,980
2012	8,828	393	577	717	548	1,465	434	4,694

* כולל שירותים עסקיים, ציבוריים ואישיים.

בשנת 2012 שולמו ל-70.1% מהתובעים שכר ופיצויי פיטורין, ל-23.4% שכר בלבד, 3.5% קיבלו פיצויי פיטורין בלבד ו-2.7% קיבלו הפרשי גמלאות על חשבון גמלאות ששולמו בשנים קודמות. התחלקות הגמלאות בשנת 2012 לפי סוגים מעלה כי 79.4% הם שכר ופיצויי פיטורין, 16.8% שכר בלבד, 2.5% פיצויי פיטורין בלבד ו-1.3% הפרשי גמלאות על חשבון גמלאות ששולמו בשנים קודמות (לוח 7).

לוח 7: תביעות העובדים שאושרו וסכומים ששולמו לפי סוג הגמלה (אחוזים), 2012-2008

שנה	סך הכל (מספרים מוחלטים)	תביעות חדשות		
		שכר ופיצויי פיטורין	שכר	פיצויי פיטורין
עובדים שתביעותיהם אושרו				
2008	9,072	51.1	20.9	2.8
2009	7,665	63.1	22.5	3.3
2010	8,881	69.2	22.2	2.7
2011	7,417	68.0	24.3	2.4
2012	9,068	70.1	23.7	3.5
ממוצע		64.2	22.7	3.0
סכום הגמלאות שאושרו				
2008	189,004	73.4	15.6	3.7
2009	216,234	76.3	16.2	4.5
2010	278,493	77.4	15.9	2.8
2011	248,262	79.7	15.4	2.3
2012	288,875	79.4	16.8	2.5
ממוצע		77.5	16.0	3.1

בשנת 2012 שילם המוסד 2.6 מיליון ש"ח גמלאות מרביות (כולל הפרשים). באותה שנה קיבלו 14 עובדים את הגמלה המרבית לשכר ופיצויי פיטורין, שהיא 10-13 פעמים השכר הממוצע לפי חוק (הסכום מתעדכן מעת לעת). תביעות אלה היוו באותה שנה 0.2% מכלל התביעות החדשות שאושרו. עובדים אלה זכאים להפרשי שכר ופיצויי פיטורין נוספים, ותביעותיהם ליתרת החוב הן במסגרת חובות המעסיק, כפי שמוצג בלוח 8. בממוצע של חמש השנים האחרונות התביעות המרביות שאושרו מהוות כ-2.1% מסך כל התביעות החדשות ו-6.6% מסך כל סכום הגמלאות. כידוע, סעיף 187 לחוק הביטוח הלאומי קובע כי אם החוב בשכר העבודה ופיצויי הפיטורין של מעסיק לעובדו (הזכאי לגמלה לפי פרק ח' לחוק) עלה על הגמלה המרבית כאמור בסעיף 183, תיזקף תחילה הגמלה המגיעה לו לחוב שכר העבודה, ואחריה – לחוב פיצויי הפיטורין.

לוח 8: אישורי תביעות לגמלה מרבית וסכומי הגמלאות המרביות, 2008-2012

גמלאות מרביות (כולל הפרשים)		מספר העובדים		שנה
כאחוז מסכומי הגמלאות	סך הכל (אלפי ש"ח)	כאחוז ממספר התביעות החדשות שאושרו	סך הכל	
7.5	13,516	2.6	174	2008
8.0	17,381	3.2	216	2009
7.4	26,017	3.5	41	2010
10.5	26,017	3.5	244	2011
0.9	2,591	0.2	14	2012
6.6	-	2.1	-	ממוצע

בשנת 2012 התקבלו לטיפול הענף עשרה מעסיקים גדולים שהעסיקו 100 עובדים ויותר. הענף אישר 3,882 תביעות חדשות בתיקי המעסיקים הגדולים שהתקבלו לטיפולו במשך השנים, המהוות כ-44% מכלל התביעות שאושרו, ושולמו בגינן 108.2 מיליון ש"ח. סכום זה מהווה 37.5% מסך הגמלאות ששולמו לעובדים בשנה זו (לוח 9).

לוח 9: מעסיקים שהעסיקו 100 עובדים או יותר, אישורי תביעות וסכומי הגמלאות כאחוז מסך הכל, 2012-2008

שנה	מעסיקים חדשים	מספר התביעות שאושרו *		סכום גמלאות שאושרו*	
		סך הכל	כאחוז מסך הכל	סך הכל (אלפי ש"ח)	כאחוז מסך הכל
2008	7	1,857	27.3	41,487	22.0
2009	11	1,890	27.7	54,357	25.1
2010	9	2,553	30.3	72,200	25.9
2010	7	2,087	29.7	59,979	24.2
2012	10	3,882	44.0	108,217	37.5

* כולל מקרים ותשלומים אצל מעסיקים שהוחל בטיפולם בשנים קודמות.

בלוחות הקודמים הוצגו חתכי גמלאות לפי סוגי המקבלים: מי שהיו זכאים לשכר ופיצויים, מי שהיו זכאים לשכר בלבד, ומי שהיו זכאים לפיצויים בלבד. לוח 10 מציג את סך כל השכר וסך כל הפיצויים ששולמו לעובדים, בלי קשר לסוגי התביעות ששולמו. מהנתונים עולה כי בשנת 2012 58.3% מסכום הגמלאות ששולמו לעובדים היה בעבור שכר והשאר – 41.7% – בעבור פיצויי פיטורין.

עוד אנו למדים מלוח 10 על תנודות ניכרות במשקל הפיצויים, התלויות בסכומי השכר לסוגיו שהמעסיק טרם שילם לעובד ובוותק של העובדים. כמו כן יש להביא בחשבון ניכוי יתרת הפיצויים המגיעים לעובדים. על כל אלה יש להוסיף את השפעת הגמלה המרבית – וזאת כאמור לפי סעיף 187 כפי שפורט בפרק הדין בגמלה המרבית.

לוח 10: סכומי גמלאות לפי שכר ופיצויים ששולמו לעובדים (אחוזים), 2012-2008

שנה	סך הכל (אלפי ש"ח)	סך הכל	שכר	פיצויי פיטורין
2008	189,004	100.0	56.2	43.8
2009	216,234	100.0	61.4	38.6
2010	278,493	100.0	60.3	39.7
2011	248,262	100.0	61.9	38.1
2012	288,875	100.0	58.3	41.7
ממוצע רב-שנתי	-	100.0	59.7	40.3

תביעות של קופות גמל שאושרו

בשנת 2012 אושרו 235 תביעות של קופות גמל שנועדו להבטיח את רציפות הביטוח לתנאים הסוציאליים של העובדים המבוטחים בקופות אלה. שולמו להם 7.1 מיליון ש"ח, המהווים 2.4% מסך כל תשלומי הענף בשנת 2012 (לוח 11א).

לוח 11א): תביעות קופות גמל שאושרו וסכומים ששולמו, 2012-2008

2012	2011	2010	2009	2008	
235	285	292	207	205	תביעות
1,551	4,172	4,491	842	1,613	עובדים
7,075	10,159	11,697	8,654	8,176	סכומים לקופות גמל (אלפי ש"ח)
2.4	4.1	4.0	3.8	4.1	% מסך הגמלאות של הענף

בשנת 2012 שילם המוסד את הגמלה המרבית לקופות גמל בגין 201 מבוטחים, שהם 12.9% מכלל תביעות העובדים המבוטחים בקופות גמל (לוח 11ב). סכום הגמלה המרבית להפרשה לקופת גמל לתביעה היה השנה עד פעמיים השכר הממוצע לפי חוק.

לוח 11ב): תביעות לגמלאות מרביות בקופות גמל שאושרו, 2012-2008

שנה	סך הכל (מספרים מוחלטים)	כ-% תביעות מכלל המבוטחים בקופות גמל
2008	250	15.5
2009	294	34.9
2010	373	8.2
2011	267	6.4
2012	201	12.9

גביית חובות של מעסיקים

על פי סעיף 192(א) לחוק, הענף רשאי לדרוש ממפרקי המעסיקים את סכומי הגמלאות ששולמו לכל עובד בדין קדימה בסכום שלא יעלה על זה שנקבע לפי פקודת החברות, חוק פשיטת רגל, תקנות האגודות השיתופיות ועוד. בשנת 2012 היה הסכום בדין הקדימה לשכר בלבד 22,831 ש"ח, ולשכר ופיצוי פיטורין – 34,247 ש"ח. כמו כן אין חוב בדין קדימה לסכומים ששולמו לקופות גמל. בנוגע ליתרת החוב, הענף הוא בבחינת נושה רגיל. יצוין כי אם שולם לעובד הסכום

המרבי (108,810 ש"ח בשנת 2012), הסכום שישלמו המפרקים לענף בדין קדימה יעבור לידי העובד לכיסוי חלק מהחוב שיש למפרקים כלפי העובד. במקרה זה הענף הופך לנושה רגיל מהשקל הראשון.

על פי סעיף 192 (א)(2) לחוק, המוסד אינו זכאי לגבות את הפרשי ההצמדה ששילם לזכאי בעבור התקופה שלאחר יום מתן צו פשיטת הרגל או פירוק התאגיד, אלא אם כן המפרק החליט לשלם ריבית או הפרשי הצמדה או שניהם יחד בעבור התקופה האמורה גם ליתר הנושים בפשיטת רגל או פירוק תאגיד.

מהאמור לעיל, החוק מגביל את היכולת לגבות מהמפרקים (אם בכלל זה אפשרי) לסכומים חלקיים על חשבון השכר ופיצויי הפיטורין ששולמו לעובדים, שנשחקים עם הזמן. שיעור החוב בדין קדימה בשנים 2008-2012 ביחס לסכום הגמלאות ששולמו לעובדים וקופות גמל נמצא במגמת עלייה מ-35% ב-2008 ל-61% ב-2012. הדבר נובע בגלל הירידה בשיעור ההצמדה ששילם המוסד לזכאים יחד עם ירידה בסכומים ששולמו לקופות הגמל. בשנת 2012 הצליח הענף לגבות 31.7 מיליון ש"ח בגין חובות העבר, ואלה היוו 9.6% מהסכום בדין קדימה מהגמלאות ששולמו לעובדים וקופות גמל בשנה זו.

לוח 12: סכומים בדין קדימה וגבייה ממפרקים, 2008-2012

שנה	סכום בדין קדימה		גבייה ממפרקים	
	סכום (אלפי ש"ח)	כאחוז מסך הגמלאות	סכום (אלפי ש"ח)	סך הגבייה מסכום בדין קדימה
2008	69,013	35.0	10,044	14.5
2009	74,213	33.0	11,138	15.0
2010	126,232	43.5	32,697	25.5
2011	135,929	52.6	13,058	9.6
2012	180,530	61.0	31,658	17.5

גבייה מיתרות חוב בדין קדימה מגמלאות

בשנים 2003-2012 (ועד בכלל) הוגשו הוכחות חוב לבתי משפט בנוגע ל-4,272 מעסיקים בפירוק/פש"ר עם יתרות חוב בגמלאות בסך 1,811.3 מיליון ש"ח (לוח 13).

על פי התקנות חושב במהלך השנים סכום בדין קדימה בסך 726.4 מיליון ש"ח המהווים 40.1% מסך החוב הני"ל. שאר החובות שאינם בדין קדימה הם בגדר חוב רגיל. יצוין כי שיעור החוב בדין קדימה עלה במהלך השנים מ-28.9% מסך חוב הגמלאות בשנת 2003 ל-61.9% בשנת 2012, בעקבות הירידה בסכומי הפרשי ההצמדה הקשורים לסכום הבסיסי שלפיו מתעדכנות הגמלאות מדי שנה.

בשנים אלה גבה המוסד בסך הכל 81.2 מיליון ש"ח שהיוו 11.2% מסך החוב בדין קדימה באותן שנים.

בשנת 2012 לבדה גבה המוסד מהמפרקים 26.3 מיליון ש"ח על חשבון אותן שנים. יש לציין כי יש הבדלים בין סכומי התקבולים באגף פש"ר לבין אלה במינהל הכספים (31.7 מיליון ש"ח), שנוצרו בשל השוני במועדי רישום הסכומים במערכות שני הגופים הללו.

לוח 13: טיפול ביתרות חוב של גמלאות ששולמו לעובדים לפי שנות עריכת הוכחות חוב של גמלאות, 2012-2003

שנה	מספר מעסיקים	סך התרות חוב	יתרות חוב בדין קדימה	חוב בדין קדימה כאחוז מסך הכל	סה"כ גבייה מהמפרק	הגבייה כאחוז מהחוב בדין קדימה	גבייה בשנת *2012
סך הכל	4,272	1,811,319	726,440	40.1	81,241	11.2	26,302
2003	552	275,044	79,376	28.9	9,043	11.4	93
2004	459	195,015	57,827	29.7	9,310	16.1	19
2005	688	198,975	71,252	35.8	10,809	15.2	2,903
2006	405	162,275	61,106	37.7	12,912	21.1	5,594
2007	367	111,917	40,125	35.9	5,500	13.7	183
2008	377	160,270	59,051	36.8	8,916	15.1	5,264
2009	453	262,474	111,456	42.5	7,271	6.5	2,241
2010	488	225,492	117,259	52.0	15,125	12.9	7,881
2011	317	152,164	87,064	57.2	2,355	2.7	2,124
2012	166	67,693	41,924	61.9	0	-	-

* לא כולל גביית 694 אלף ש"ח עבור שנים קודמות.

יתרות חוב בדמי ביטוח של מעסיקים בכינוס נכסים ובפשיטת רגל

כללי

עם קבלת צו כינוס נכסים או צו פירוק קבוע למעסיק, המוסד פועל באמצעות הלשכה המשפטית לסכם את חובות המעסיק בדמי ביטוח ולגבות את המגיע לו מהמפרק הזמני או הקבוע. במקרים אלה המוסד מנוע מלגבות את החוב באמצעות פקודת המסים – גבייה. גביית החובות נעשית על פי הוראת בית המשפט באמצעות הלשכה המשפטית.

יש לציין כי אם מונה מפרק קבוע, הוא רשאי לאשר תביעות עובדים לענף זכויות עובדים בפש"ר לקבלת שכר ופיצויים שלא שולמו בידי המעסיק.

בקובץ מעסיקים בכינוס נכסים ובפש"ר נכללו הקבוצות האלה:

- פש"ר כינוס – תיק שבו התקבל מידע על הליך כינוס נכסים ופש"ר.
- פש"ר כינוס פעיל – הנאמן מוסיף להעסיק עובדים אבל בתיק פעיל נפרד¹.
- פש"ר לא פעיל – מעסיק בכינוס נכסים ופש"ר שבו מוצו כל הליכי הגבייה.
- חוב אבוד – תיק מעסיק שבו נקבע כי מוצו כל הליכי הגבייה וכי יתרת החוב בדמי ביטוח היא בגדר חוב אבוד.

ממערכת הגבייה ממעסיקים נשלפו נתונים על-פי המועד שבו נרשם במערכת הגבייה המעסיק בכינוס נכסים או פש"ר והמועד שבו יצא ממצב זה, וסוכמו כל התנועות החשבוניות לאחר תאריך רישום כינוס נכסים ופש"ר.

ממצאים

בדצמבר 2012 היו בקובץ כינוס נכסים ופש"ר 8,468 מעסיקים – כלומר גידול של 8.7% לעומת 2011. רק ל-29 מעסיקים שונה קוד הפעילות מכינוס נכסים ופש"ר לקוד פעילות אחר, בתום כינוס הנכסים והפש"ר (לוח 14).

במהלך שנת 2012 נוספו יתרות של מעסיקים חדשים שנכנסו להליך כינוס נכסים ופש"ר בסך כולל של 57.7 מיליון ש"ח ואליהם נוספו חיובים שונים בדמי ביטוח בסך 29.6 מיליון ש"ח (לוח 15). סך כל החוב שעמד לגבייה בשנת 2012 היה 1,632.3 מיליון ש"ח. חשבונות המעסיקים זכו במהלך השנה ב-28.5 מיליון ש"ח, המהווים 1.7% מיתרת החוב שעמד לגבייה של המעסיקים המצויים בכינוס נכסים ובפירוק בשנה זו.

היתרה בדצמבר 2012 הכוללת הפרשי קנסות והצמדה היתה בסך 1,679.2 מיליון ש"ח – גידול נומינלי של 8.6% בחובות המעסיקים בדמי ביטוח לעומת דצמבר 2011, וכפי שנראה בהמשך – רובם לא ניתנים לגבייה.

¹ עם ספרת משנה 99.

בשני סניפים גדל מאוד מספר המעסיקים בכינוס נכסים ובפש"ר בדצמבר 2012 לעומת דצמבר 2011: אשדוד (20%) וראשון לציון (19.4%). 13.5% מהמעסיקים בסוף שנת 2012 טופלו בסניף תל אביב (לוח 16).

16.5% מיתרות החוב בדמי הביטוח של המעסיקים בסוף שנת 2012 התרכזו בסניף תל אביב (לוח 17). בסניף קריות בלט אחוז הזיכויים מהחוב שעמד לגבייה (11.8%). יתרות החוב גדלו בשיעור ניכר במיוחד בסניפים עפולה (15.8%) ורחובות (13.5%). שיעור גידול נמוך יותר נמצא בסניף בני ברק (4.2%).

הרוב המכריע של המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר (91%) היה מצוי בקוד פעולות "בלתי פעיל" (לוחות 18-19). בתיקים אלה מוצו כל הליכי הגבייה. לחובתם של המעסיקים הללו נזקף חוב של 1,370 מיליון ש"ח, שהוא כ-81.6% מסך כל החוב של המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר בסוף שנה זו. ל-55.9% מהמעסיקים יש יתרות חוב בסכומים שאינם עולים על 100 אלף ש"ח ול-281 מעסיקים יתרת חוב של מיליון ש"ח ויותר לכל אחד. 45 בהם (16% מהסך הכל) טופלו בסניף תל אביב (לוחות 20-21).

42% מיתרות החוב בדמי ביטוח של המעסיקים בכינוס נכסים ובפש"ר היו בסכומים של מיליון ש"ח ויותר למעסיק. בסניף כרמיאל ובסניף טבריה נמצא כי ב-77.1% ו-69.4% (בהתאמה) מיתרות החוב של המעסיקים בכינוס נכסים ובפש"ר היה חוב של יותר ממיליון ש"ח למעסיק (לוח 20).

מרכיב הקרן גבוה במיוחד בסניפים נתניה (47.7%) וכפר סבא (45.6%). בסניף בני ברק מרכיב הקנס וההצמדה היה בולט במיוחד – 73.6% מיתרות החוב בסוף דצמבר 2012 (לוח 22). משקל גבוה במיוחד של קנס והצמדה מצביע ככל הנראה על חובות ישנים יותר שאי אפשר לגבותם.

לוח 14: תנועות מעסיקים בקובץ מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר, 2012-2008

2012	2011	2010	2009	2008	
7,791	7,041	5,936	5,369	4,853	בתחילת השנה
706	772	1,118	583	534	התקבלו
29	25	24	20	16	יצאו
8,468	7,788	7,030	5,932	5,371	בסוף השנה
8.7	10.6	18.5	10.5	10.7	אחוז השינוי

לוח 15: שינויים ביתרות חוב של מעסיקים המצויים בכינוס נכסים ופש"ר, 2012-2008
(אלפי ש"ח)

2012	2011	2010	2009	2008	
1,545,060	1,410,753	1,252,202	1,120,475	957,277	יתרה לתחילת השנה
57,721	48,956	91,223	58,950	92,394	יתרות חדשות לטיפול
29,550	34,084	26,749	32,338	23,443	חיובים
1,632,331	1,493,793	1,370,174	1,211,763	1,073,114	סך כל החוב
28,545	32,358	29,701	36,133	28,477	זיכויים
849	652	3,412	1,401	1,009	העברות
76,274	84,412	73,880	80,074	77,598	הפרשי קנסות והצמדה
1,679,211	1,545,195	1,410,941	1,254,300	1,121,226	יתרה לסוף השנה
1.7	2.2	2.2	3.0	2.7	% זיכויים מכלל החוב
8.6	9.5	12.7	11.9	17.1	% שינוי שנתי

לוח 16: תנועת מעסיקים בכינוס נכסים ובפש"ר לפי סוג התנועה וסניף, 2012

כאחוז מסך הכל	אחוז השינוי בקובץ פש"ר	יתרת תיקים לסוף השנה	העברות		התקבלו	יתרת תיקים בתחילת השנה	סניף
			לקובץ בלתי פעילים	לקובץ פעילים			
100.0	8.7	8,468	14	15	706	7,791	סך הכל
7.4	8.5	626	-	1	50	577	ירושלים
13.4	5.5	1,139	2	3	64	1,080	תל אביב
5.6	4.9	475	2	-	24	453	חיפה
2.3	20.0	198	-	-	33	165	אשדוד
1.8	10.1	153	1	-	15	139	אשקלון
7.8	8.4	658	-	3	54	607	באר שבע
0.9	5.3	79	-	-	4	75	בני ברק
2.8	4.0	234	1	1	11	225	חדרה
2.8	6.3	235	-	-	14	221	חולון
3.0	7.1	257	-	-	17	240	טבריה
6.1	6.7	513	-	-	32	481	יפו
7.5	10.2	635	1	1	61	576	כפר סבא
1.2	15.9	102	-	-	14	88	כרמיאל
3.8	8.8	322	-	1	27	296	נהריה
3.0	13.8	255	3	-	34	224	נצרת
3.6	14.0	302	1	1	39	265	נתניה
2.9	9.5	243	-	-	21	222	עפולה
5.9	10.8	502	1	-	50	453	פתח תקוה
4.3	5.8	367	1	-	21	347	קריות
2.5	19.4	209	-	-	34	175	ראשון לציון
3.7	15.1	312	1	2	44	271	רחובות
2.5	8.2	212	-	1	17	196	רמלה
5.2	6.0	440	-	1	26	415	רמת גן

לוח 17: שינויים ביתרות החוב בדמי ביטוח של המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי סניף (אלפי ש"ח), 2012

יתרת החוב בסניף מהסה"כ הארצי	באחוזים		יתרת סגירה דצמבר 2012	העברות	הפרשי קנסות והצמדה	סה"כ זיכויים	סך הכל חוב העומד לגבייה	חיובים	יתרות חדשות	יתרת פתיחה ינואר 2012	סניף
	השינוי ביתרות	זיכויים מסה"כ החוב									
100.0	8.7	1.7	1,679,213	849	76,276	28,545	1,632,331	29,550	57,721	1,545,060	סך הכל
6.4	8.1	0.9	107,124	67	4,896	911	103,206	1,470	2,641	99,095	ירושלים
16.5	6.8	1.3	277,378	13	8,718	3,568	272,241	5,930	6,573	259,738	תל אביב
5.9	7.0	0.6	98,391	-2	4,680	550	94,259	687	1,582	91,990	חיפה
1.3	11.0	1.0	22,152	-	1,016	223	21,359	187	1,209	19,963	אשדוד
1.4	8.4	1.6	23,482	2	1,292	362	22,554	324	563	21,667	אשקלון
6.5	7.6	0.5	109,619	10	4,811	524	105,342	388	3,081	101,873	באר שבע
0.8	4.2	0.3	13,709	-	470	45	13,284	6	117	13,161	בני ברק
2.5	5.5	1.0	42,334	-	2,251	385	40,468	73	262	40,133	חדרה
2.5	8.9	6.0	42,298	-	1,917	2,597	42,978	2,730	1,412	38,836	חולון
4.7	7.5	0.8	78,414	-7	4,277	606	74,736	658	1,124	72,954	טבריה
3.7	7.5	0.4	61,555	-	2,664	237	59,128	217	1,639	57,272	יפו
7.8	13.1	1.3	131,066	-14	7,016	1,628	125,664	1,285	8,529	115,850	כפר סבא
3.9	5.7	1.2	65,097	-	2,654	734	63,177	496	1,111	61,570	כרמיאל
4.0	10.0	0.7	66,637	18	2,970	455	64,140	294	3,286	60,560	נהריה
2.9	12.3	1.7	48,131	538	2,289	812	47,192	533	3,805	42,854	נצרת
4.5	10.4	1.8	74,920	42	4,342	1,312	71,932	1,093	2,989	67,850	נתניה
2.1	15.8	0.6	35,369	-1	1,681	203	33,890	186	3,162	30,542	עפולה
5.5	9.4	1.0	92,771	13	4,618	900	89,066	841	3,393	84,832	פתח תקוה
4.7	7.3	11.8	79,388	-	3,570	10,161	85,979	10,220	1,799	73,960	קריות
1.6	11.4	0.5	27,492	-	1,395	141	26,238	91	1,471	24,676	ראשון לציון
3.6	13.5	2.4	60,002	153	3,238	1,403	58,320	1,067	4,370	52,883	רחובות
2.3	6.8	0.6	38,507	11	2,030	232	36,720	128	537	36,055	רמלה
5.0	8.6	0.7	83,377	6	3,481	556	80,458	646	3,066	76,746	רמת גן

לוח 18: מעסיקים בפש"ר לפי סוג פעילות וסניף, 31 בדצמבר 2012

סניף	סך הכל	פש"ר לא פעיל	פש"ר כונס	פש"ר כונס פעיל	חוב אבוד פש"ר
סך הכל	8,468	7,746	683	31	8
ירושלים	626	561	61	3	1
תל אביב	1,139	1,037	96	6	-
חיפה	475	441	33	-	1
אשדוד	198	190	7	1	-
אשקלון	153	135	18	-	-
באר שבע	658	615	41	1	1
בני ברק	79	72	6	1	-
חדרה	234	231	2	1	-
חולון	235	209	26	-	-
טבריה	257	205	48	3	1
יפו	513	488	25	-	-
כפר סבא	635	607	26	2	-
כרמיאל	102	93	9	-	-
נהריה	322	304	18	-	-
נצרת	255	240	12	3	-
נתניה	302	264	38	-	-
עפולה	243	227	15	1	-
פתח תקוה	502	455	45	2	-
קריות	367	325	37	1	4
ראשון לציון	209	187	22	-	-
רחובות	312	279	32	1	-
רמלה	212	193	19	-	-
רמת גן	440	388	47	5	-

לוח 19: היתרות לפי סוג פעילות וסניף (אלפי ש"ח), 31 בדצמבר 2012

פשי"ר חוב אבוד	פשי"ר כונס פעיל	פשי"ר כונס	פשי"ר לא פעיל	סך הכל	סניף
1,248	5,507	302,456	1,370,002	1,679,213	סך הכל
29	-	30,896	76,199	107,124	ירושלים
-	453	41,570	235,355	277,378	תל אביב
19	-	13,841	84,531	98,391	חיפה
-	1	285	21,866	22,152	אשדוד
-	-	6,829	16,653	23,482	אשקלון
20	2	7,410	102,187	109,619	באר שבע
-	16	633	13,060	13,709	בני ברק
-	11	1,505	40,818	42,334	חדרה
-	-	5,475	36,823	42,298	חולון
51	5	49,338	29,020	78,414	טבריה
-	-	4,758	56,797	61,555	יפו
-	30	5,900	125,136	131,066	כפר סבא
-	-	15,861	49,236	65,097	כרמיאל
-	-	3,269	63,368	66,637	נהריה
-	180	2,217	45,734	48,131	נצרת
-	-	31,026	43,894	74,920	נתניה
-	-5	5,323	30,051	35,369	עפולה
-	467	20,042	72,262	92,771	פתח תקוה
1,129	339	25,485	52,435	79,388	קריות
-	-	5,878	21,614	27,492	ראשון לציון
-	-	12,206	47,796	60,002	רחובות
-	-	3,104	35,403	38,507	רמלה
-	4,008	9,605	69,764	83,377	רמת גן

לוח 20: המעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי קבוצות גודל היתרה וסניף (אלפי ש"ח),

31 בדצמבר 2012

סניף	סך הכל	יתרה שלילית	אפס	100-0	250-100	500-250	1000-500	+1000
סך הכל	8,468	437	351	4,731	1,392	797	479	281
ירושלים	626	32	44	350	96	62	24	18
תל אביב	1,139	78	42	598	180	126	70	45
חיפה	475	26	16	262	74	49	32	16
אשדוד	198	9	4	130	35	9	6	5
אשקלון	153	12	5	99	16	9	6	6
באר שבע	658	16	27	404	102	53	35	21
בני ברק	79	4	3	44	15	4	5	4
חדרה	234	17	10	132	41	15	10	9
חולון	235	15	8	123	43	27	10	9
טבריה	257	14	13	152	41	18	9	10
יפו	513	24	18	320	80	38	29	4
כפר סבא	635	37	21	329	115	67	42	24
כרמיאל	102	2	2	56	17	12	8	5
נהריה	322	13	9	178	65	24	19	14
נצרת	255	8	11	140	48	19	19	10
נתניה	302	9	14	165	53	31	16	14
עפולה	243	19	13	139	31	28	6	7
פתח תקוה	502	21	30	266	77	57	36	15
קריות	367	15	8	200	65	46	22	11
ראשון לציון	209	16	7	130	33	11	7	5
רחובות	312	10	12	179	59	21	19	12
רמלה	212	10	9	119	29	23	16	6
רמת גן	440	30	25	216	77	48	33	11

לוח 21: יתרות חוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי גובה היתרה ולפי סניף (אחוזים), 31 בדצמבר 2012

סניף	סך הכל (אלפי ש"ח)	עד 100	-100.1 250.0	-250.1 500.0	-500.1 1,000.0	+1,000.0
סך הכל	1,679,213	8.0	13.6	16.8	19.6	42.0
ירושלים	107,124	9.5	14.2	20.3	15.8	40.5
תל אביב	277,378	6.0	10.6	16.5	18.5	48.5
חיפה	98,391	7.7	11.9	17.0	23.9	39.6
אשדוד	22,152	15.0	27.7	13.7	16.8	26.9
אשקלון	23,482	11.2	10.8	13.7	17.7	47.6
באר שבע	109,619	10.2	15.3	17.6	21.0	36.0
בני ברק	13,709	9.7	18.0	10.7	22.5	39.2
חדרה	42,334	8.8	15.6	11.9	17.2	46.7
חולון	42,298	8.3	16.0	23.1	16.7	36.0
טבריה	78,414	6.1	9.0	7.9	7.6	69.4
יפו	61,555	14.3	21.0	21.2	31.9	11.9
כפר סבא	131,066	7.3	14.2	18.2	22.3	38.0
כרמיאל	65,097	3.0	4.5	6.5	8.8	77.1
נהריה	66,637	7.2	16.2	12.6	18.4	45.5
נצרת	48,131	7.6	16.1	13.4	25.5	37.4
נתניה	74,920	6.0	11.4	14.3	14.4	53.9
עפולה	35,369	9.3	15.0	29.5	10.1	36.4
פתח תקוה	92,771	7.5	14.2	22.2	27.9	28.3
קריות	79,388	7.4	13.0	20.8	18.9	40.0
ראשון לציון	27,492	12.8	20.8	13.2	17.3	36.0
רחובות	60,002	9.1	15.9	12.0	21.8	41.3
רמלה	38,507	9.2	13.0	20.9	27.7	29.7
רמת גן	83,377	8.2	15.0	20.0	28.8	28.0

לוח 22: יתרות החוב של מעסיקים בכינוס נכסים ופש"ר לפי מרכיבי החוב וסניף (אחוזים),
31 בדצמבר 2012

הצמדה	קנס	קרן	סך הכל (אלפי ש"ח)	סניף
18.2	42.3	39.5	1,679,213	סך הכל
14.7	42.2	43.1	107,124	ירושלים
27.4	41.0	31.6	277,378	תל אביב
16.5	42.2	41.3	98,391	חיפה
14.7	44.4	40.9	22,152	אשדוד
14.7	41.1	44.2	23,482	אשקלון
18.1	45.3	36.6	109,619	באר שבע
29.4	44.2	26.4	13,709	בני ברק
16.1	43.2	40.7	42,334	חדרה
15.3	44.6	40.1	42,298	חולון
13.9	41.6	44.5	78,414	טבריה
21.5	43.4	35.1	61,555	יפו
14.3	40.1	45.6	131,066	כפר סבא
15.0	46.6	38.4	65,097	כרמיאל
19.2	43.2	37.6	66,637	נהריה
16.3	44.8	38.9	48,131	נצרת
11.8	40.5	47.7	74,920	נתניה
15.9	42.9	41.2	35,369	עפולה
16.9	41.9	41.2	92,771	פתח תקוה
15.9	40.6	43.5	79,388	קריות
12.5	42.0	45.5	27,492	ראשון לציון
17.7	40.7	41.6	60,002	רחובות
14.5	41.9	43.6	38,507	רמלה
21.2	42.9	35.9	83,377	רמת גן

גבייה מיתרות חוב בדמי ביטוח בדין קדימה

על פי סעיף 354 א(3) לפקודת החברות וסעיף 78 לפקודת פש"ר נקבע כי מסים שמשולמים לאוצר המדינה (בכללם גם חובות לביטוח לאומי) בעת פירוק/פש"ר, יהיו בדין קדימה לכל שאר החובות לפי סדר עדיפות זה, ובתנאי שחובות אלה נישומו והוטלו על החברה/מעסיק עצמאי עד 31 בדצמבר שלפני תאריך הפירוק וסך כל החוב אינו עולה על שנה אחת. שאר החוב מצטרף לחובות הרגילים של המעסיק. בפירוק אגודה שיתופית ייחשב כחוב בדין קדימה כל חוב שמגיע למוסד.

בלוחות 22-24 נתונים על הטיפול של אגף פש"ר ביתרות חוב בדמי ביטוח של המעסיקים במערכת מחשב חדשה שהחלה לפעול באוגוסט 2002. מלוחות אלה עולה כי בשנים 2003-2012 (ועד בכלל) הוגשו הוכחות חוב לבתי משפט בנוגע ל-7,572 מעסיקים בפירוק/פש"ר עם יתרות חוב בדמי ביטוח בסך הכל 748.2 מיליון ש"ח. על פי התקנות לעיל, הוגשו הוכחות חוב בגין יתרות אלה וחושב סך 477.4 מיליון ש"ח בדין קדימה שמהווים 65.4% מסך הכל יתרות החוב, כאשר שאר החובות שאינם בדין קדימה הם בגדר חוב רגיל.

מתוך כלל המעסיקים שטופלו בשנים אלה, 7,084 היו עם יתרות חוב מקוריות בסך 710.5 מיליון ש"ח וחושבו סכומים בדין קדימה. הסכום בדין קדימה למעסיקים אלה היה 477.4 מיליון ש"ח, והוא היווה בממוצע 67.2% מכלל יתרות החוב המקוריות למעסיקים אלה באותן שנים. סך כל הגבייה מהמפרקים בשנים אלה היה 6.9 מיליון ש"ח והוא היווה בממוצע כ-1.5% מסך כל החוב בדין קדימה בשנים אלה. בשנת 2012 לבדה נגבו 1.7 מיליון ש"ח כדיווידנדים. ליתר 488 מעסיקים (המהווים 6.4% מסך כל המעסיקים בשנים הללו) שיתרת חובם היתה 37.7 מיליון ש"ח (5% מסך יתרות החוב של כלל המעסיקים), נקבע כי חובותיהם הם חובות רגילים מאחר שהם נוצרו בשנה שבה הוצא צו פירוק/פש"ר. סך כל הגבייה מהמפרקים בשנים אלה היה 2.6 מיליון ש"ח והם מהווים 6.9% מהחוב הרגיל של מעסיקים אלה. בשנת 2012 לבדה שולמו 12 אלף ש"ח בגין חובות אלה.

לוח 23: טיפול ביתרות חוב בדמי הביטוח של המעסיקים בפירוק לפי שנות עריכת חוב (אלפי ש"ח), 2012-2003

שנה	מספר מעסיקים	סך הכל יתרות חוב	יתרות חוב בדין קדימה	חוב בדין קדימה כאחוז מהסה"כ	סה"כ גבייה מהמפרקים	סה"כ גבייה בשנת 2012*
סך הכל	7,572	748,183	477,432	63.8	9,541	1,718
2003	707	106,513	70,975	66.6	1,085	50
2004	592	79,319	52,168	65.8	924	64
2005	770	101,582	64,579	63.6	3,059	84
2006	495	102,830	70,475	68.5	1,213	103
2007	619	54,595	34,238	62.7	549	174
2008	799	61,521	37,702	61.3	688	207
2009	660	64,627	44,633	69.1	432	126
2010	1,078	64,421	39,752	61.7	1,407	726
2011	1,090	58,396	35,192	60.3	127	127
2012	762	54,379	27,718	51.0	57	57 ;

* לא כולל גבייה של 59 אלף ש"ח בעבור שנים קודמות.

לוח 24: טיפול ביתרות חוב בדמי ביטוח של מעסיקים בפירוק עם יתרות בדין קדימה לפי שנות עריכת הוכחות חוב (אלפי ש"ח), 2012-2003

שנה	מספר מעסיקים	סך הכל יתרות חוב	יתרות חוב בדין קדימה	חוב בדין קדימה כאחוז מהסה"כ היתרות החוב	סה"כ גבייה ממפרקים	סה"כ הגבייה כאחוז מיתרות חוב בדין קדימה	גבייה בשנת 2012*
סך הכל	7,084	710,480	477,432	67.2	6,926	1.5	1,706
2003	644	100,332	70,975	70.7	926	1.3	49
2004	550	76,823	52,168	67.9	924	1.8	64
2005	717	93,591	64,579	69.0	1,115	1.7	83
2006	458	100,668	70,475	70.0	982	1.4	102
2007	595	53,710	34,238	63.7	541	1.6	174
2008	750	58,535	37,702	64.4	687	1.8	207
2009	609	62,975	44,633	70.9	432	1.0	126
2010	1,023	59,900	39,752	66.4	1,144	2.9	726
2011	1,032	55,631	35,192	63.3	127	0.4	127
2012	706	48,315	27,718	57.4	48	0.2	48

* לא כולל גביית 59 אלף ש"ח בעבור שנים קודמות.

לוח 25: טיפול ביתרות חוב בדמי ביטוח של מעסיקים בפירוק שנקבע שהן בגדר חוב רגיל לפי שנות עריכת הוכחות חוב (אלפי ש"ח), 2012-2003

הגבייה בשנת 2012	הגבייה כאחוז מיתרות החוב הרגיל	סה"כ גבייה ממפרקים	חוב רגיל כאחוז מסה"כ יתרות חוב	יתרות חוב רגיל	מספר מעסיקים	שנה
12	6.9	2,615	5.0	37,703	488	סך הכל
1	2.6	159	5.8	6,181	63	2003
0	0.0	-	3.1	2,496	42	2004
1	24.3	1,944	7.9	7,991	53	2005
1	10.7	231	2.1	2,162	37	2006
0	0.9	8	1.6	885	24	2007
0	0.0	1	4.9	2,986	49	2008
0	0.0	-	2.6	1,652	51	2009
0	5.8	263	7.0	4,521	55	2010
0	0.0	-	4.7	2,765	58	2011
9	0.1	9	11.2	6,064	56	2012

Abstract

Salaried workers in Israel are insured in the "Workers' Rights in Bankruptcy or Liquidation of Company" branch of the National Insurance (social security) Institute. In 2012, this branch received 465 new employers' bankruptcy files, which included claims of both workers and provident funds. This constitutes a decline of 3.5% relative to the previous year. In the course of 2012, 9,068 workers' claims were approved, and the total amount of NIS 296 million was paid to workers and provident funds.

A distribution of new claims of workers approved in the past five years according to economic sector shows that about 43.3% of these claims were in services, 20% in commerce and 10.5% in construction and infrastructure.

In 2012 the branch succeeded in collecting about NIS 31.7 million from liquidators, constituting 17.5% of the *priority debt*¹ for that year.

The data on the handling of 4,272 files of employers in the process of receivership or bankruptcy in the years 2003-2012 show that the total original debt was NIS 1,811 million, out of which 40.1% was calculated as a priority debt. In the course of those years, a total of NIS 81.2 million or 11.2% of the priority debt for that period was collected from the liquidators.

In addition to paying wages and compensation to workers, the NII collects insurance contribution debts from employers in the framework of this branch, by means of its Legal Office. In the course of 2012, 706 new employers began the process of receivership or bankruptcy. In December 2012, there were 8,468 employers in the bankruptcy file.

In the course of 2012, the cumulative debt in insurance contributions reached NIS 1,632.3 million. In this year, the NII succeeded in reducing this debt by about 2%. The remaining debt as of December 31, 2012 stood at NIS 1,679.2 million.

Out of the 8,468 employers in the process of receivership or bankruptcy at the end of 2012, the files of 7,746 employers (92% of the total) were inactive files; that is, all the procedures to collect the debts were exhausted in these cases. The debt balance of these inactive files on December 31, 2012 was NIS 1,370 million, or about 81.6% of the total debt of the employers in the process of receivership or bankruptcy as of this date. 281 employers had a debt balance of over a million shekels per employer, constituting 42% of the total debt. From data on the handling of 7,572 cases of employers in receivership/bankruptcy in 2003-2012, it was found that the total original debt in insurance contributions was NIS 748.2 million, out of which 63.8% was a priority debt. In the course of the years, these employers have paid NIS 9.5 million from the total, or 1.5% of the total priority debt for 2003-2012.

¹ Priority debts are debts that are given priority over other debts, but only for regular creditors and not for those of insured entitled to all their money in a bankruptcy/liquidation process. Under present legislation, there are four types of priority debts (in this order): a) work wages, b) debts incurred from deduction of income tax at source, c) other debts, such as alimony and rent, d) municipal taxes.

NATIONAL INSURANCE INSTITUTE
Research and Planning Administration

Bankruptcy and Liquidation of Company
Benefit Payments and Debt Collection
2012

by
Avner Sharf

Jerusalem, July 2013